

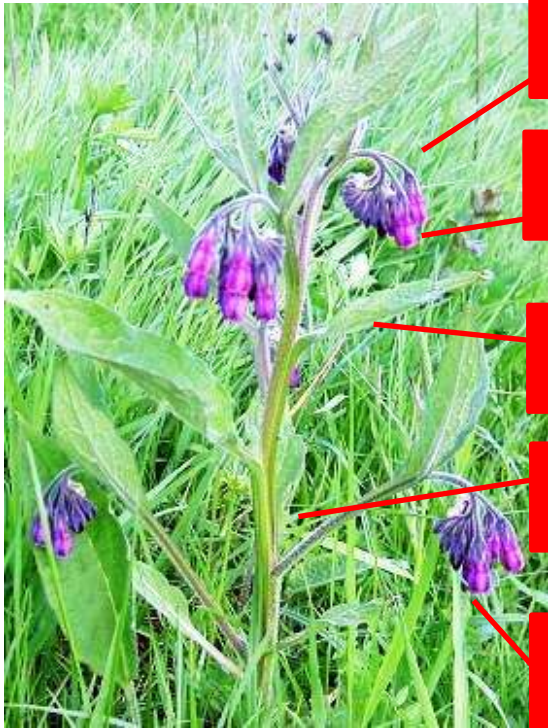
Smeewortel (*Symphytum*)

ALGEMENE SLEUTEL

- Planten met uitlopers; hoogte 20-60 cm; bladschijf 6-18 cm lang; cultuurplanten
 - Kelk voor 1/3-1/4 ingesneden; kroon blauw **Kaukasische smeewortel**
 - Kelk voor 2/3-2/4 ingesneden
 - Kroon bleekgeel; bloeistengel niet vertakt; hoogte 20-40 cm **Kruipende smeewortel**
 - Kroon roze (verkleurt naar wit en blauwachtig); hoogte 40-60 cm **Hidcote-smeewortel**
- Planten zonder uitlopers; hoogte 30-180 cm; bladschijf 15-30 cm lang
 - Bladen zittend, onderste lang aflopend; kelk helft van de kroon, 5-10 mm spits; plant stijf behaard **Gewone smeewortel**
 - Bladen alle gesteeld; kelk 1/3 van de kroon, 3-5 mm stomp; plant stekelig **Ruwe smeewortel**
 - Bovenste bladen zittend, kort aflopend of stengelomvattend; plant min of meer stekelig behaard **Bastaard smeewortel**
 - = kruising tussen Gewone en Ruwe smeewortel = *Symphytum x uplandicum*.
 - Deze is vruchtbaar en kan zowel met de ruige als gewone smeewortel kruisen, waardoor een vloeiende reeks overgangsvormen bestaat.
 - Kenmerken: Kort aflopende bovenste stengelbladeren en blauwe bloemen.

Gewone smeerwortel

(*Symphytum officinale*)

glanzende gladde
nootjes

borstelige
behaving

bovenste bladeren
aflopend

geveugelde
stengel

bloemkroon:
paars, rood,
geelwit of wit

Ruwe smeerwortel

(*Symphytum asperum*)

doffe gemaasde
nootjes

stekelige
behaving

bovenste
stengelbladeren
nauwelijks
aflopend

niet-geveugelde
stengel

bloemkroon:
hemelsblauw
en meer
klokvormig

Gewone smeerwortel (*Symphytum officinale*)

Familie

ruwbladigenfamilie (*Boraginaceae*)

Diagnostische kenmerken

Rijpe nootjes glanzend, vrijwel glad, zwart.
Blad ver langs de stengel aflopend.

Kelk ongeveer half zo lang als de
bloemkroon. Haren op de kelk merendeels
fijn en weinig verdikt, alleen langs de
randen, op de nerven en de
vergroeiingsnaden met langere haren met
verdikte basis.

Bloemkleur uniform, hetzij vuilpaars,
violet, roze of wit, niet blauw.

Hoogte bloeiende plant

30 – 120 cm.

Bloeitijd

Mei - augustus

Levensvorm

Hemikryptofyt (winterknoppen op of iets
onder de grond)

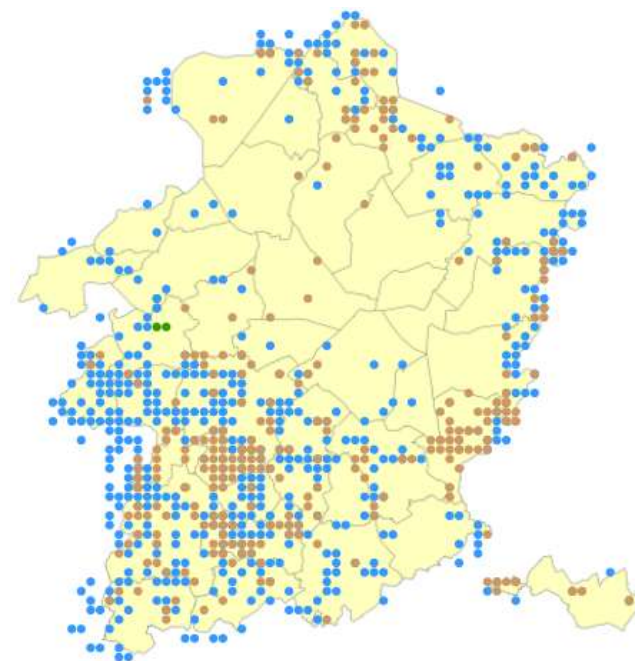
Standplaats

Sloten, oevers.

Verspreiding

		#wnm	# ex
●	... - 1970	4	4
●	1971-'94	538	538
●	1995 - ...	313	313

Ruwe smeewortel (*Symphytum asperum*)

Familie

ruwbladigenfamilie (*Boraginaceae*)

Diagnostische kenmerken

Rijpe nootjes dof door zeer kleine knobbeltjes (loep!), gerimpeld.

Bladen niet of kort langs de stengel aflopend. Bovenste stengelbladen kort gesteeld.

Kelk minder dan half zo lang als de bloemkroon. Haren op de kelk merendeels met brede, witachtige basis, kelk daarnaast met enkele fijnere en kortere haren.

Bloemkleur variabel aan één plant, eerst roze, later helderblauw.

Hoogte bloeiende plant

50 – 150 cm.

Bloeitijd

Juni - september

Levensvorm

Hemikryptofyt (winterknoppen op of iets onder de grond)

Standplaats

Bermen, taluds, woeste gronden. Sinds het begin van de 19e eeuw als veevoeder gekweekt. Adventief of hier en daar ingeburgerd.

Verspreiding

		#wnm	# ex
●	... - 1970	0	0
●	1971-'94	9	9
●	1995 - ...	5	5

Bastaardsmeerwortel (*Symphytum x uplandicum*)

Familie

ruwbladigenfamilie (*Boraginaceae*)

Diagnostische kenmerken

Rijpe nootjes glanzend, vrijwel glad, zwart.
Blad ver langs de stengel aflopend.

Kelk ongeveer half zo lang als de bloemkroon. Haren op de kelk merendeels fijn en weinig verdikt, alleen langs de randen, op de nerven en de vergroeiingsnaden met langere haren met verdikte basis.

Bloemkleur uniform, hetzij vuilpaars, violet, roze of wit, niet blauw.

Hoogte bloeiende plant

50 – 180 cm

Bloeitijd

Juni - september

Levensvorm

Hemikryptofyt (winterknoppen op of iets onder de grond)

Standplaats

Open, voedselrijke grond.

Verspreiding

		#wnm	# ex
●	... - 1970	0	0
●	1971-'94	7	7
●	1995 - ...	0	0

Kaukasische smeerwortel (*Symphytum caucasicum*)

Familie

ruwbladigenfamilie (*Boraginaceae*)

Diagnostische kenmerken

Kroon blauw. De soort onderscheidt zich van de andere smeerwortels omdat de kelk 1/3 - 1/4 ingesneden is. Voor de andere is dat 2/3 - ¾.

Hoogte bloeiende plant

30 – 60 cm

Bloeitijd

Mei - september

Levensvorm

Hemikryptofyt (winterknoppen op of iets onder de grond)

Standplaats

Verwilderd, wegbermen.

Verspreiding

		#wnm	# ex
●	... - 1970		
●	1971-'94		
●	1995 - ...		

Geen gegevens.